

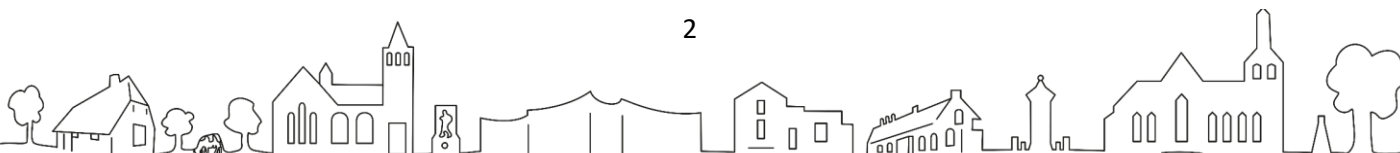
**Verkiezingsprogramma
Gemeenteraadsverkiezing
18 maart 2026**

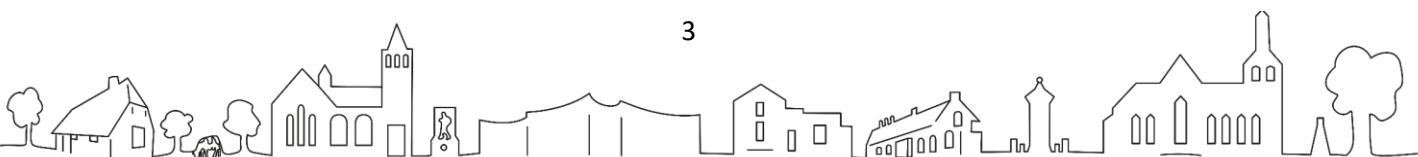
**“Kies met LEF,
kies VPB!”**

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Leeswijzer	5
Wonen en ruimtelijke ordening	6
Starters, senioren en doelgroepen	6
Strategisch Woonbeleid	6
Voor alle burgers	7
Centrum	7
Buitengebied, bomen en burgerparticipatie	7
Duurzaam en gezond leven in Baarle	9
Klimaat en energie	9
Klimaatadaptatie	9
Schone Lucht en gezondheid	10
Toekomstbestendige landbouw en buitengebied	10
Circulaire Economie	10
Veilig en vertrouwd in eigen dorp	11
Orde en handhaving	11
Verkeer	11
Hulpdiensten	12
Vuurwerk	12
Zorg en ondersteuning	13
Transformeren met menselijke maat	13
Dorpsteam	14
Vergrijzing en mantelzorg	14
Verborgten armoede	15
Verslavingsproblematiek	15
Inclusie en integratie	15
Meedoen en dienstverlening	17
Participatie	17
Communicatie	17
Laaggeletterdheid en digibetisme	17
Dienstverlening	18
Grensarbeid en nieuwkomers	18
Bestuur	19

Samenwerken en zelfstandigheid	19
België	19
Jeugd en jongeren.....	21
Spelen en leren.....	21
Jongeren betrokkenheid en gezondheid	21
Leefbaar en levendig	23
Winkels en weekmarkt	23
Centrum.....	23
Recreatie en toerisme	23
Sport	24
Cultuur en Erfgoed	24
Economie, toerisme en financiën	26
Ondernemen	26
Toerisme	26
Financiën	26

Voorwoord

De Vooruitstrevende Partij Baarle (VPB) staat al decennialang voor verbetering, vernieuwing en duurzame ontwikkeling. Met gezond verstand werken wij aan het gemeenschappelijk belang, met daarbij speciale aandacht voor de mensen die zorg of ondersteuning nodig hebben.

De VPB staat voor een gemeente met oog voor de menselijke maat. Een gemeente waar iedereen kan meedoen en mag zijn wie hij of zij is. Een gemeente die de mensen die het nodig hebben zonder overbodige bureaucratie helpt.

De wereld verandert en Baarle verandert mee. We moeten actief aan de slag om oplossingen te vinden voor enorme uitdagingen: vergrijzing, woningnood, personeelstekorten, de energietransitie, de stikstofcrisis, ondermijning en bestuurskracht enzovoort. Die oplossingen moeten we samen bedenken. Samen met inwoners, ondernemers, buurgemeenten, de regio, provincie, het Rijk en steeds meer maatschappelijke organisaties.

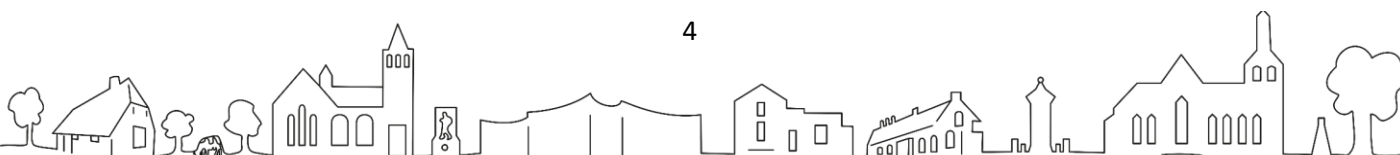
De afgelopen vier jaren hebben wij in de coalitie een wezenlijke bijdrage geleverd aan de toekomst van Baarle. Dat willen we blijven doen, maar dat kan alleen samen, met de steun van kiezers.

Janneke van de Laak – kandidaat wethouder VPB

“We moeten als kleine gemeente met steeds minder middelen steeds meer doen. Dat vraagt om creativiteit en lef. Helemaal als je een hechte, sterke en inclusieve samenleving wilt zijn waar inwoners elkaar helpen en we een veilige, gezonde, groene en duurzame leefomgeving hebben. Waar tegelijkertijd voldoende woningen zijn én een aantrekkelijk centrum.

Deze ambitie vraagt om niet alleen om lef, maar ook om snelheid, minder bureaucratie, ruimte voor experimenten en maatwerk. We moeten durven investeren om later te besparen. Kortom, nu doen wat nodig is!

Voor mij persoonlijk doen we dat met extra aandacht voor alles dat kwetsbaar is: mens, dier, natuur en milieu. En voor dingen die vaak niet wettelijk geborgd zijn, maar ons leven en onze gemeente wel kleur en identiteit geven, zoals cultuur, sport, erfgoed en kunst. Daar wil ik me de komende vier jaar weer voor inzetten. Samen met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.”

Leeswijzer

In dit verkiezingsprogramma vind je onze uitgangspunten en voorstellen om van Baarle-Nassau een leefbare, levendige, zorgzame, gezonde, groene, betrouwbare en toekomstbestendige gemeente te maken.

We zijn ons ervan bewust dat de gemeente sommige dingen in ons programma al doet. Als ze hierin vermeld staan, zijn dat zaken die we moeten behouden of verbeteren.

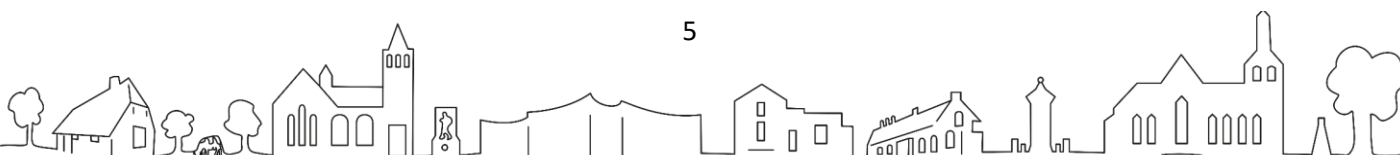
Wanneer er staat “de/onze gemeente moet ...” of “De VPB vindt dat we ...” of “We moeten ...” of “We gaan ...” of “We willen” of “We doen ...” of vergelijkbare formuleringen, dan bedoelen we uiteraard dat de gemeentelijke organisatie dat punt zou moeten verwezenlijken.

De gemeentelijke organisatie betekent in deze gevallen natuurlijk: de ambtenaren (van de ABG), het college van Burgemeester en Wethouders, en de Gemeenteraad. In de meeste andere gevallen waar we over “onze gemeente” praten, bedoelen we onze gemeente als bestuurlijke entiteit of gemeenschap bestaande uit de drie dorpen Baarle-Nassau, Ulicoten en Castelré.

We zijn ons ervan bewust dat er overlap zit tussen verschillende hoofdstukken. We hebben dit zo gelaten omdat er vaak een relatie is met aanpalende domeinen.

De programmacommissie

Driek Cornelissen	voorzitter en raadslid VPB
Ad Severijns	raadslid VPB
Henk Vriens	raadslid VPB
Lidy van Beek	bestuurslid en burgercommissielid VPB

Wonen en ruimtelijke ordening

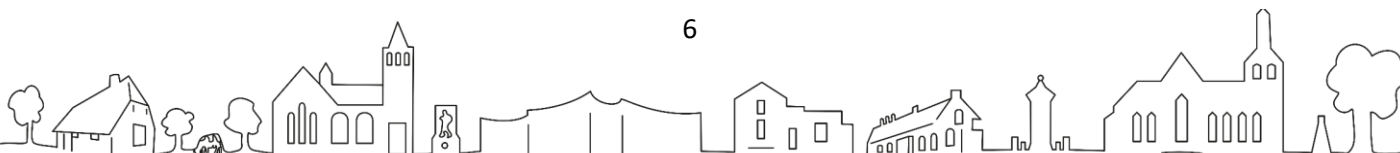
De VPB zet in op een slim, toekomstbestendig woonbeleid met passende en betaalbare woonruimte voor alle doelgroepen, specifiek starters en senioren. Onze ambitie is om zo onze gemeente toekomstbestendig te maken. Dat wil zeggen: proberen de vergrijzing tegen te gaan door jongeren en jonge gezinnen een betaalbaar en aangenaam bestaan te bieden in onze gemeente. Op die manier houden we Baarle-Nassau op de lange termijn levendig en leefbaar.

Starters, senioren en doelgroepen

- Betaalbare woningen voor jongeren: Om jonge Baarlenaren een zelfstandige toekomst te geven, moeten er snel meer betaalbare woningen komen. Zowel huur- als koopsegment.
- Starterslening: We handhaven de starterslening om jongeren te helpen een eigen woning te kopen.
- Loveren fase 2: We moeten snelheid maken met de ontwikkeling en start van Loveren fase 2.
- Meer levensloopbestendige woningen voor senioren: Er moeten meer (zorg)geschikte woningen voor ouderen komen, zowel huur als koop, en in het betaalbare segment zodat het voor alle senioren mogelijk is te verhuizen. Zo komen er gezinswoningen vrij voor doorstromers en brengen we de woningmarkt in beweging.
- Bestaande voorraad beter inzetten: De gemeente gaat actief aan de slag met het mogelijk maken en stimuleren van: woning delen (het zogenaamde Friends wonen), woningsplitsen en (pre)mantelzorgwoningen. Zowel bij huur als koopwoningen.
- Creatieve oplossingen bedenken, uitvoeren en faciliteren:
 - De gemeente moet zelf uitvoering geven aan het project wonen op tijdelijke locatie (flexwoningen).
 - Meewerken aan initiatieven zoals tiny houses, CPO, geclusterde wooninitiatieven en andere oplossingen voor de woningcrisis op daarvoor geschikte locaties.
- Woningbouwcorporaties: De gemeente moet in nauwe samenwerking met woningbouwverenigingen meer betaalbare, duurzame, sociale en levensloopbestendige huurwoningen realiseren.
- Specifieke doelgroepen: De gemeente moet de verantwoordelijkheid blijven nemen voor urgente doelgroepen. Samen met woningbouw- en sociale partners moeten we innovatieve en/of tijdelijke oplossingen realiseren voor bijvoorbeeld statushouders, mensen die dak- of thuisloos zijn of dreigen te worden, uitstromen uit zorginstellingen, arbeidsmigranten, etc. Ook voor woonwagenvoerwoners met aantoonbare binding aan Baarle wordt gezocht naar een invulling van het vastgestelde beleidskader.

Strategisch Woonbeleid

- 30-40-30 regel: Alle projecten van 5 of meer woningen voldoen in principe aan de verdeling 30% sociale huur, 40% betaalbare koop, 30% vrije sector. Tenzij het project oplossingen biedt voor een specifieke doelgroep (bijvoorbeeld senioren, starters, urgente doelgroepen, etc.). Een andere uitzondering betreft projecten die een ander ruimtelijk probleem oplossen, bijvoorbeeld herbestemming van een ongewenste functie bijvoorbeeld.
- Vereffeningsfonds woningbouw: Voor projecten die niet voldoen aan de 30-40-30 regeling willen we een vereffeningsfonds instellen zodat de bijdragen daaruit gebruikt kunnen worden voor gemeentelijke investeringen in gronden en onrendabele projecten in de sociale en/of betaalbare woningbouw.
- Actief grond aankopen: De gemeente moet strategische gronden verwerven voor woningbouw met het oog op de specifieke woningbehoefte van onze gemeente en dorpskernen. Ook de woningcorporatie moet gestimuleerd worden om waar mogelijk weer actief grondposities te verkrijgen.

- Langetermijnvisie woningvoorraad: De gemeente moet een visie opstellen over het aantal en type woningen dat Baarle-Nassau, Ulicoten en Castelné leefbaar en levendig houdt. Nieuwe bouwplannen en -initiatieven moeten passen binnen deze visie. In deze visie moet rekening worden gehouden met de te verwachten demografische ontwikkelingen.
- Locaties: Nieuwbouwprojecten moeten primair binnen de bebouwde kommen van Ulicoten en Baarle-Nassau gerealiseerd worden door inbreiding of herbestemming, daarna aan de randen ervan in de daarvoor aangewezen transformatiegebieden
- Gebiedsvisie: We kiezen binnen 1 jaar na de verkiezingen welke van de 2 transformatiegebieden we het eerst willen ontwikkelen en stellen aansluitend zo snel mogelijk een gebiedsvisie op zodat we na gereedkomen van Loveren fase 2 meteen door kunnen pakken.

Voor alle burgers

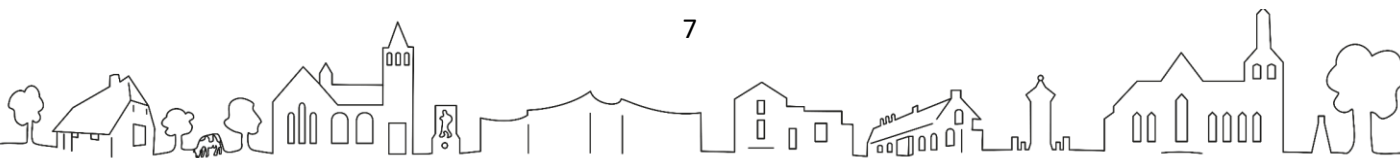
- Zelfbouwprojecten: De gemeente moet duurzame, innovatieve en betaalbare projecten van burgers die samen op een geschikte locatie willen bouwen, ondersteunen.
- Prijsopdrijving tegengaan: De gemeente moet woningspeculatie actief tegen blijven gaan, door vast te houden aan de ingestelde zelfbewoningsplicht en waar nodig opkoopbescherming toe te passen.
- Voorrang met binding: De gemeente moet in de huisvestingsverordening vastleggen dat naast lokale inwoners ook mensen die een sociale of economische binding hebben met onze gemeente voorrang krijgen bij woningtoekenning.

Centrum

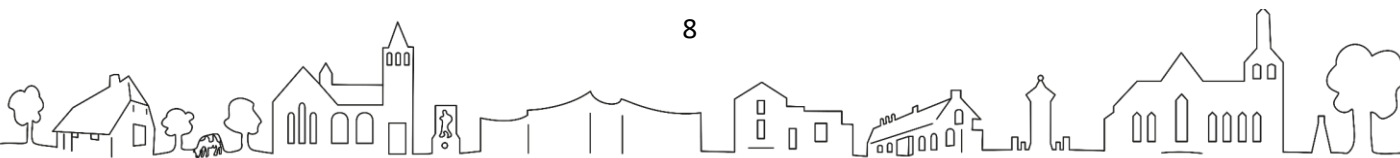
- Centrumambitie Baarle: De VPB wil als vervolg op het Masterplan Centrum een ambitieuzer centrumplan dat zowel inwoners een prettige leefomgeving biedt als ook ons toeristisch potentieel eindelijk waarmaakt. Het plan moet voorzien in een autoluwe Singel en Sint-Annaplein, beeldkwaliteitseisen voor het centrum en een oplossing voor parkeren.
 - Parkeergarage: We onderzoeken of ondergronds parkeren bij/onder het Sint-Annaplein (samen met ondernemers) mogelijk is.
 - Centrumvisie detailhandel, horeca en dienstensector: We borgen dat het centrum aantrekkelijk blijft door samen met de ondernemers een visie op te stellen over de concentratie van winkels en horeca in het centrum met een dienstensector in de tweede schil daar omheen.
 - Kerkgebied: Onderzoeken of de gemeente een actievare rol moet spelen in de herontwikkeling van de kerk en het gebied eromheen.
- Inclusie: De trottoirs en stoepen in onze dorpen worden bij reconstructies steeds beter toegankelijk gemaakt. Waar renovatie op zich laat wachten, moeten trottoirs zo snel mogelijk goed begaanbaar worden gemaakt voor voetgangers, scootmobiel en rollator- en rolstoelgebruikers. Waar nodig, borgen we de begaanbaarheid beter in de APV en spreken we ondernemers aan die met terrassen, reclameborden en bankjes de toegankelijkheid en begaanbaarheid beperken.

Buitengebied, bomen en burgerparticipatie

- Bestemmingsplan Buitengebied: Het achterhaalde Bestemmingsplan Buitengebied moet zo snel mogelijk worden omgezet in het definitieve Omgevingsplan om een einde te maken aan rechtsonzekerheid, willekeur, dure maatwerkoplossingen en rechtszaken.
- Duurzaam en gezond: Het Omgevingsplan moet kaders bieden die een gezond en prettig leefklimaat in onze gemeente bevorderen zodat de omgevingsvisie op dit aspect concreet invulling krijgt.

- Bomenkap: De gemeente moet illegale kap van bomen aanpakken en de herplantingsplicht bij kapvergunningen handhaven.
- Landschappelijke inpassing: Bij veel omgevingsplannen is landschappelijke inpassing verplicht. In de praktijk wordt dit echter regelmatig beperkt of maar deels uitgevoerd. De gemeente moet hier actief op handhaven en dit borgen in het VTH-beleid.
- Baarles burgerbos: Voor elke gekapte boom moeten twee inheemse bomen teruggeplaatst worden op eigen terrein of als dat niet kan in een nieuw te realiseren “Baarles burgerbos”. Dit betalen we mede van de landschapsverbeteringsgelden die we ontvangen bij diverse ruimtelijke projecten. In dit bos kunnen inwoners ook een boom adopteren en mee aanplanten bijvoorbeeld ter ere van een geboorte, belangrijke levensgebeurtenis of overlijden van een dierbare.
- Inspraak: Wanneer de gemeente plannen maakt voor de buitenruimte moet ze in principe altijd zorgen voor betekenisvolle burgerparticipatie met de directe omgeving, maar ook met die personen waarvoor het initiatief plaatsvindt.

Duurzaam en gezond leven in Baarle

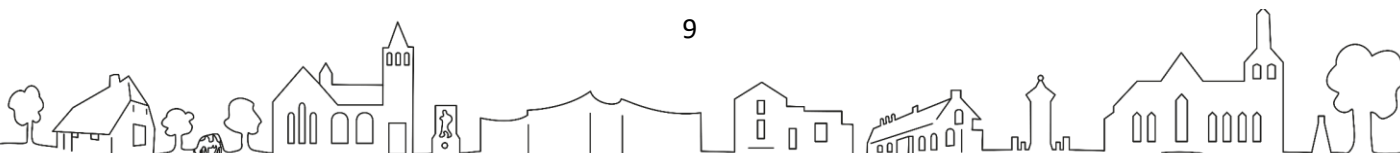
De VPB wil werk maken van de verbetering van onze leefomgeving door ons energieverbruik te verminderen, onze gemeente klimaatbestendig te maken en de balans tussen natuur en bedrijvigheid te verbeteren. Zo creëren we een gemeente die gezonder is voor alle inwoners en waarin we kunnen werken aan natuurbehoud en -herstel.

Klimaat en energie

- Klimaatneutraal: De VPB wil versnellen naar een CO₂-neutrale gemeente met als doel dat Baarle-Nassau in 2050 is klimaatneutraal is.
- Duurzame energie: De VPB wil meer zonnepanelen op daken zowel bij woningen als ondernemers. We moeten lokale stimuleringsacties en -subsidies evalueren op hun effect en vervolgens bijsturen en uitbreiden.
- Communicatie: De gemeente moet duidelijker en toegankelijker communiceren over oplossingen als warmtepompen, boilers, opslag, etc. zodat burgers goed geïnformeerd kunnen kiezen. De gemeente moet energiecoaches en het energieloket promoten en ondersteunen.
- Regionale energietransitie: De gemeente moet een actieve rol spelen in het “Regionaal Plan Energiesysteem – West-Brabant Energie in Balans” en de invulling voorbereiden van de opgave voor grootschalige opwek die we nog steeds hebben, rekening houdend met netcongestie en het afgekondigde laagvlieggebied. Dit moeten we samen met inwoners in een “lokaal burgerberaad” komende periode vormgeven, zonder vooraf opties uit te sluiten.
- Warmtetransitie: Inzetten op energie besparen en isolatie blijven belangrijk. Daarnaast moet de wijkaanpak de komende jaren vorm krijgen in een programma Warmte, zodat iedereen start met de voorbereidingen om in 2050 van het aardgas af te zijn. Op korte termijn moet er een extra stimuleringssubsidie komen voor huishoudens die al eerder van het gas af gaan.
- Elektrisch vervoer voor iedereen: We willen meer laadpunten op openbare parkeerplaatsen en bij fietsstallingen zodat inwoners zonder eigen oprit ook kunnen meedoen.
- Verduurzaming: De gemeente moet inwoners stimuleren hun huis verder te verduurzamen dan de wettelijke bouwnormen en belemmeringen verkleinen, bijvoorbeeld een subsidie voor een nul-op-de-meter woning of vrijstelling van leges bij na-isoleren van gevels.
- Energiearmoede: De gemeente moet nieuwe acties ontwikkelen en de huidige acties blijven inzetten voor mensen met lage inkomens om hun woning te verduurzamen en hen daarbij gerichte ondersteuning geven zoals de huidige dubbele bijdrage bij de isolatieregeling en de mogelijkheden van een voordelige duurzaamheidslening.

Klimaatadaptatie

- Ruimte voor water en natuur: We willen dat Baarle weerbaar wordt tegen hitte, droogte en wateroverlast door onder andere meer groen en waterberging in zowel de dorpen als in het buitengebied.
- Afkoppelen van hemelwater: We willen de klimaatsubsidie handhaven en uitbreiden voor regentonnen en -putten, groene daken en gevels, geveltuintjes en het afkoppelen van regenpijpen. De gemeente moet ook het gebruik van regenwater voor o.a. toiletspoeling stimuleren.
- Natuurlijke waterloop: De VPB wil samenwerken met boeren en natuurverenigingen voor meanderende beken en overloopgebieden, zoals in het Land van Mark en Merkske. We willen meer focus op de blauw-groene dooradering van ons landelijk gebied.
- Acties voor inwoners: De gemeente moet natuur- en klimaatbevorderende acties ondersteunen zoals het NK Tegelwippen, insectvriendelijke aanplanting en groene tuinen.

- Bedrijventerrein: Ons bedrijventerrein is grotendeels beton en steen. Hier moet ook meer ruimte komen voor groen, klimaatadaptatie en verduurzaming. Regionaal en provinciaal zijn hier subsidies voor. We gaan met de ondernemersvereniging overleggen hoe dit vorm te geven.

Schone Lucht en gezondheid

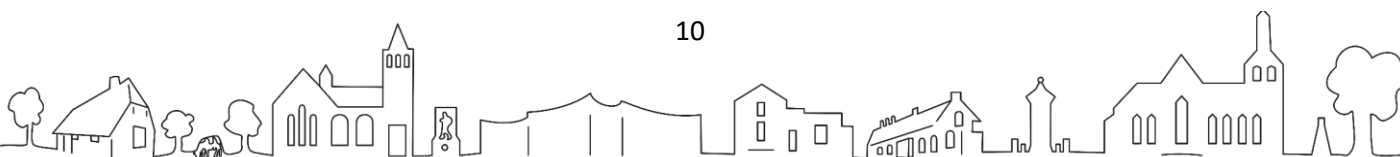
- Schone Lucht Akkoord: We maken een uitvoeringsplan voor bewustwording en geven subsidies voor schonere verwarming en voor het verwijderen van open haarden en laag rendement houtkachels.
- Luchtqualiteit: We willen maatregelen om fijnstof en stankoverlast terug te dringen. Wij zijn voor de verkleining van de veestapel om gezondheidsrisico's (zoals Q-koorts, vogelgriep, etc.) en de milieudruk te verkleinen.

Toekomstbestendige landbouw en buitengebied

- Grondgebonden veehouderijen: De VPB wil minder dieren, meer eigen veevoerproductie en mestproductie passend bij de draagkracht van het beschikbare eigen land.
- Nieuwe verdienmodellen: We willen ruimte geven aan en experimenteren met nieuwe verdienmodellen voor boeren zoals recreatie, zorglandbouw, biologische landbouw, lokale verkoop en zonnepanelen op stallen. We willen een stop op de uitbreiding van de intensieve veehouderij en geen grootschalige mestvergistings of zelfs mestfabrieken in onze gemeente.
- Meer natuur: We willen ecologische akkerranden, houtwallen en zinvolle weidevogelbescherming samen met landbouwers. We maken de Ecologische verbindingzones af de komende periode.
- Ondersteuning bij transitie: De gemeente moet in gesprek gaan met boeren over duurzame bedrijfsmodellen. Denk daarbij aan hergebruik van leegstaande stallen en andere VAB's voor bijvoorbeeld woningbouw, kleinschalig ondernemerschap, circulaire gewassen of ecotoerisme.

Circulaire Economie

- Van afval naar grondstof: We streven ernaar de hoeveelheid afval die onze inwoners en bedrijven produceren verder te verkleinen en hergebruik van materialen te bevorderen.
- Eerlijke tarieven: We willen dat grote vervuilers meer betalen, voor inwoners houden we de lasten betaalbaar.
- Betere service: De VPB wil dat burgers snoeiafval tegen een zo laag mogelijk tarief kunnen inleveren en dat de gemeente meer voorlichting geeft over composteren. Verder moeten we kijken of kleine ondernemers in onze gemeente net als in Baarle-Hertog afval kunnen laten ophalen door IOK en in kunnen leveren op de milieustraat.
- Handhaving: De gemeente moet snel in actie komen bij verrommelde inleverpunten zoals glasbakken en bij afvaldumping, inclusief opsporing en beboeting van de vervuiler.
- Circulair ondernemen: We helpen en stimuleren ondernemers die hun bedrijfsvoering circulair maken of met hun producten bijdragen aan een circulaire economie. Denk bijvoorbeeld aan agrariërs die gewassen telen die als grondstof kunnen dienen voor duurzame bouwmaterialen.

Veilig en vertrouwd in eigen dorp

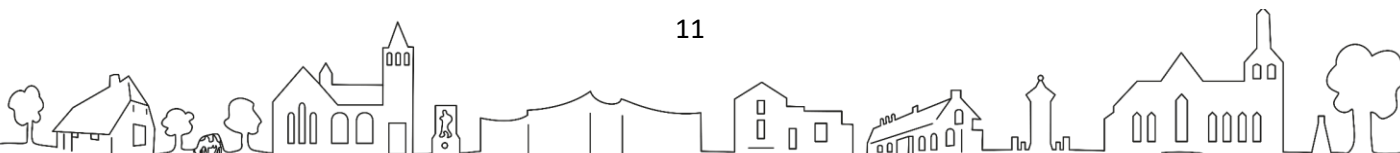
De VPB vindt dat iedereen prettig moet kunnen wonen in onze gemeente, zonder zich zorgen te hoeven maken over zijn veiligheid in de breedste zin van het woord. Onze inwoners moeten erop kunnen vertrouwen dat hun gemeente er al het mogelijke aan doet om wet- en regelgeving te handhaven en te zorgen dat we allemaal gelijk zijn zoals de grondwet voorschrijft.

Orde en handhaving

- Zichtbaar en dienstbaar: De wijkagent en BOA moeten meer zichtbaar en benaderbaar zijn, en ook kleine ergernissen moeten ze na melding snel aanpakken. We willen dat capaciteit van de BOA meer verspreiden over het jaar en niet zoals nu vooral in de vuurwerktijd.
- Samenwerken: De wijkagent en BOA moeten nauwe contacten onderhouden met het sociaal team en het dorpssteam, bijvoorbeeld bij problemen van mensen met verward gedrag en jongeren die overlast geven.
- Drugs- en milieudelicten: Alle mogelijke wettelijke middelen, waaronder bestuursrechtelijke instrumenten, moet de gemeente inzetten om drugs- en milieudelicten actief te bestrijden.
- Grensoverschrijdend samenwerken: We moeten samenwerken met hogere overheden om zo samen met Baarle-Hertog de misdaad in Baarle-Nassau en Baarle-Hertog beter te bestrijden: bestuurlijk overleg en afstemming over rechtspraak, informatiedeling en bevoegdheden.

Verkeer

- Snelheidsbeperkende maatregelen: De gemeente moet doorgaan met het nemen van snelheidsremmende maatregelen uit het mobiliteitsplan en daarnaast aanvullende maatregelen nemen in de woonwijken.
- Knelpunten aanpakken: De gemeente moet knelpunten waar verkeer stopt of waar regelmatig verkeersoverlast is, snel aanpakken.
- Onderhoud en vernieuwing: Het wegennet moet in alle dorpen van onze gemeente netjes onderhouden worden en waar nodig vernieuwd.
- Groen en zwakke gebruikers: Bij reconstructies van de openbare ruimte moet er meer groen terugkomen en moet de veiligheid van voetgangers en fietsers prioriteit krijgen.
- Inspraak: Reconstructies moeten met inspraak van omwonenden plaatsvinden. Bij een ontsluitende of doorstroom situatie, moeten ook andere belanghebbenden gehoord worden.
- Crossen: De gemeente moet maatregelen nemen om het recreatief gebruik (crossen en 4x4 rally's) van onze zandbanen te ontmoedigen.
- Onderhoud zandbanen: Zandbanen lijden onder alsmaar grotere landbouwmachines en crossen. Onderhoud moet niet meer alleen voor rekening van de belastingbetaler zijn.
- Sluipverkeer Hoogstraten: We moeten maatregelen nemen om de overlast van sluipverkeer in Castelné te beteugelen en de verkeersveiligheid voor alle gebruikers te verbeteren.
- Maximum snelheid bebouwde kom: Wij willen een maximumsnelheid van 30 km/uur in de gehele bebouwde kom met daarbij behorende weginrichting.
- Landbouw- en bedrijfsverkeer bebouwde kom: De gemeente moet actiever in gesprek met ondernemers, agrariërs en loonwerkers aan beide zijden van de grens over het vermijden van de bebouwde kom en adviesroutes.
- Landbouwverkeer randweg: De gemeente moet actief blijven lobbyen bij de provincie om gebruik van onze randweg door landbouwverkeer eindelijk toe te staan.
- Openbaar vervoer: De gemeente moet zich actief inzetten voor behoud en verbetering van de busverbindingen naar Breda, Tilburg, Turnhout en Hoogstraten.
- Ulicoten: De VPB kijkt uit naar de evaluatie van de aangepaste OV-verbindingen en wil als dat nodig blijkt, dat de gemeente zich inspant voor de best haalbare OV-verbinding met Ulicoten.

Mogelijk alternatief is een rechtstreekse OV-verbinding tussen Baarle-Nassau en Ulicoten, zodat reizigers vanuit Ulicoten een betere aansluiting hebben naar omliggende steden.

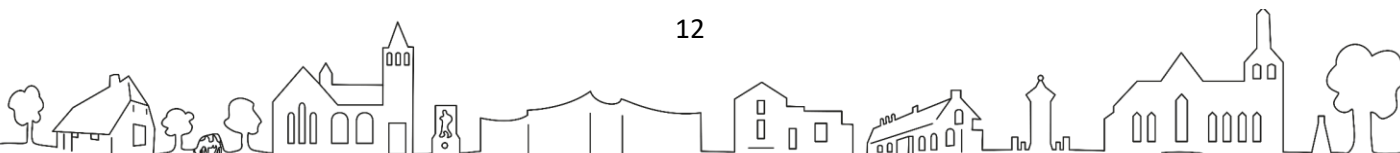
- Regelmatige evaluaties: De gemeente moet regelmatig nagaan of de werking en klanttevredenheid van onze verbindingen – OV en anderszins – in brede zin naar wens zijn.
- Veilige fietsroutes: We willen dat er bij de weginrichting geprobeerd wordt om veilige fietsroutes te creëren, met name naar scholen zoals De la Salle en de basisscholen.
- Fietsen stallen: Het gebruik van de fiets als vervoersmiddel moet vanzelfsprekender worden. Dat vraagt meer fietsenstallingen en bijvoorbeeld nietjes in het centrum.
- Bels Lijntje: We staan open voor de wens van de provincie om van het Bels Lijntje een snelfietspad te maken, mits de ecologische en toeristische waarden ook meegenomen worden van dit unieke fietspad.

Hulpdiensten

- Grensoverschrijdende samenwerking: De samenwerking van ons gedeelde brandweerkorps met partners aan beide zijden van de grens moet gehandhaafd worden en ondersteunen we waar nodig.
- Rampenbestrijding: Wij onderschrijven de gecombineerde coördinatie bij rampenbestrijding en een gezamenlijke veiligheidsrisico kaart voor Baarle-Nassau en Baarle-Hertog. Daarnaast zijn we voorstander van een regelmatige grote grensoverschrijdende oefening om de theorie in de praktijk te testen en er lering uit te trekken.
- BLS en AED: Het Basic Life Support (BLS) team van de brandweer is van grote waarde en moet behouden blijven. Het AED-netwerk moeten goed onderhouden en waar wenselijk vernieuwd of uitgebreid worden zodat het goed dekkend is en blijft.

Vuurwerk

- Vuurwerkverbod: Wij zijn blij met het landelijk aangekondigde vuurwerkverbod voor particulieren. We zouden in plaats daarvan een nieuwjaarsevenement toejuichen met 1 centrale professionele licht- en vuurwerkshow, samen met verenigingen en ondernemers.
- Vuurwerkopslag: We willen geen nieuwe vergunningen verlenen voor de opslag van vuurwerk in de bebouwde kom of op het industrieterrein van Baarle-Nassau. Daarnaast willen we inzetten op ontmoediging en lobby om bestaande vergunningen waar mogelijk actief te beëindigen.
- Vuurwerkverkoop: We moeten Baarle-Hertog blijven aansporen en steunen om de Belgische vuurwerk winkels te sluiten, en als dat niet kan, te verplaatsen naar veiligere locaties.
- Overlast verkoop: Samen met Baarle-Hertog moeten we proactieve en reactieve maatregelen nemen om de overlast als gevolg van de vuurwerkverkoop in Belgische winkels te beteugelen.
- Handhaving en ontmoedigen: We moeten op eigen grondgebied actiever handhaven in samenwerking met politie en de Inspectie Leefomgeving & Transport. Bijvoorbeeld bij het vervoer tussen de opslag en de winkels. We willen ook nagaan of we creatieve oplossingen kunnen bedenken die vuurwerkkopers ontmoedigen om nog naar Baarle te komen.

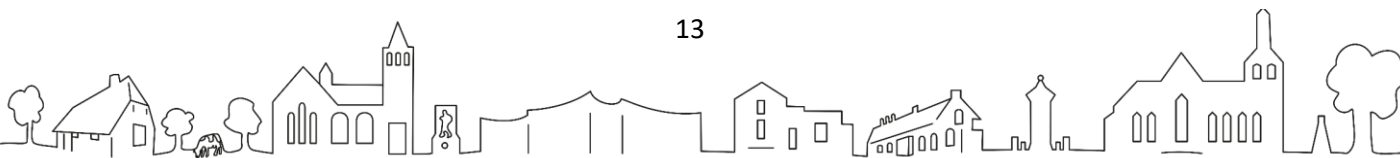

Zorg en ondersteuning

De VPB is zich er van bewust dat we voor een enorme uitdaging staan als het gaat om zorg. Te weinig personeel, een groeiende vraag en steeds minder geld. Het sociaal domein moet transformeren en we moeten werk gaan maken van samenredzaamheid. De gemeenschap zijn we immers samen!

Transformeren met menselijke maat

- Inclusie: Wij willen meer aandacht voor gelijke toegang, behandeling, kansen en acceptatie van iedereen in Baarle, want helaas is gelijke behandeling nog geen vanzelfsprekendheid.
- Voor iedereen: De gemeente moet inwoners ondersteunen die niet in staat zijn zelf zorg te regelen. Juist de meest kwetsbare mensen zijn het moeilijkst te bereiken.
- Grip op zorgkosten: Om meer grip te krijgen op de zorgkosten moeten we enerzijds beter lokaal samenwerken zodat doorverwijzingen worden beperkt en er alternatieve lichte ondersteuning aanwezig is, en daarnaast preventief de sociale basis versterken. Anderzijds vraagt het goede afspraken van contractmanagement in de regio tav monitoring en sturing op wachttijden, de duur, kosten en intensiteit van specialistische zorg.
- Zorggeld: Geld voor de zorg is bestemd om inwoners te helpen, niet voor grote winsten van ondernemers. We zijn trots op lokale zorgondernemers, maar de maatschappelijke opgave staat voorop.
- Menselijke maat: Ondanks de schaalvergroting en de druk op de kosten vinden wij dat de menselijke maat niet uit het oog mag worden verloren. Maatwerk zoals via de doorbraakmethode moeten we handhaven en de methode en gedachtegoed uitbreiden.
- Toegankelijkheid: We moeten voorkomen dat mensen zorg mijden en daarom moeten ondersteuning en voorzieningen goed zichtbaar en laagdrempelig toegankelijk gemaakt worden met minder bureaucratie en overzichtelijke indicatie trajecten.
- Preventie: We zetten met leefstijl- en beweegprogramma's in op het bevorderen van de fysieke en mentale gezondheid van inwoners van alle leeftijden.
- Mentaal welzijn: Praten over tegenslag, lotgenotencontact en collectieve hulp om het werken aan mentaal welzijn te normaliseren, lokaal te verbeteren en bij te dragen aan hoger welzijn en minder eenzaamheid.
- Sociale basis: We zetten de strategie door om de sociale basis te versterken en blijven investeren in een transformatie gericht op lokaler, slimmer, integraler en efficiënter werken om kosten te verlagen en samenredzaamheid te vergroten. Zowel in de gemeenschappelijke sociale basis als de meer geïnstitutionaliseerde sociale basis en de samenwerking daartussen.
- Specialistische zorg: We moeten specialistische zorg op tijd organiseren, zo dichtbij mogelijk en liefst thuis. Dit voorkomt dat de zorgvraag groter wordt, met bijbehorende kosten. Aandacht voor juiste zorg op juiste moment. Niet enkel stapelen van zorg, maar juist de passende zorg op het noodzakelijke moment.
- Zorg en veiligheid: Ook in onze gemeente komt onveiligheid in relaties en gezinnen voor. We zorgen voor goede samenwerking tussen sociale partners en politie en justitie. We blijven scholen en verenigingen ondersteunen bijvoorbeeld op de meldcode huiselijk geweld.
- Vertrouwen: We vinden dat de gemeente moet handelen vanuit vertrouwen en de bureaucratie moet verminderen. Denk aan proefprojecten met regelarme bijstand.
- Dichtbij: We willen zorg dichtbij de mensen organiseren die het nodig hebben.
- Lokaal: De zorg begint met goede informatie en ondersteuning vanuit de sterke lokale teams. De intensievere samenwerking en vormgeving van de Sterke Lokale Teams (SLT's) en netwerken door ons Sociaal Team, het dorpssteam Baarle-Nassau, Dienstencentrum Ulicoten in samenwerking met andere sociale partners is prioriteit de komende periode. Daar moet een belangrijk deel van de transformatie vorm krijgen.
- Grip op jeugdzorg: Meer grip op toeleiding tot en uitvoering van jeugdzorg is ingewikkeld maar noodzakelijk om het financieel te kunnen behappen. Dit vereist inzet op goede

samenwerking en afspraken met onderwijs en huisartsen. Ook hier willen we ruimte om te experimenteren met samenwerkingsvormen.

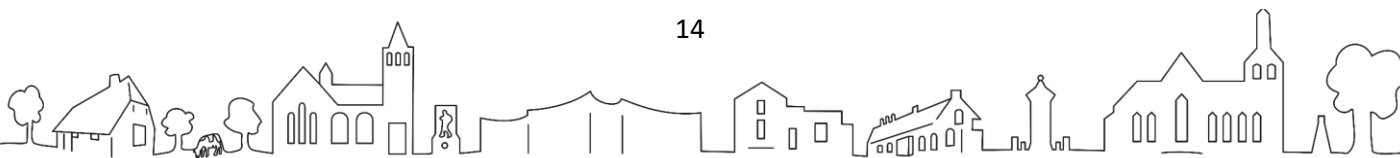
- Baarle-Hertog: De gemeente moet verkennen of Baarle-Hertog wil aanhaken bij onze vrij toegankelijke sociale voorzieningen (bv. Baols Bakske, Lunchclub, etc.) en wil meebetalen voor deelname van hun inwoners.
- Vrijwilligers: De gemeente moet verkennen of vrijwilligers met know-how (gepensioneerde zorgverleners bijvoorbeeld) kunnen worden verbonden aan de Sterke Lokale Teams.
- Arbeidsparticipatie: Voor mensen die moeilijk een baan kunnen vinden willen we actiever met ondernemers in gesprek over lokale mogelijkheden. De gemeente is zelf ook een werkgever binnen de ABG en moet daar actief mee aan de slag.
- Beschermde dagbesteding, -activering en werkplekken: Frits & Fruitig was een positieve ontwikkeling, maar helaas beëindigd door externe instellingen. Wij willen een alternatieve vorm van vrije toegankelijke inloop dagbesteding gericht op ontmoeting, activering, inburgering en/of het arbeidsvaardig maken van kwetsbare inwoners.

Dorpsteam

- Dorpsverbinder: De VPB vindt de dorpsverbinder een belangrijke sociale schakel die mensen bij elkaar brengt, activiteiten ontplooit en vrijwilligerswerk stimuleert zowel collectief als individueel. Daarnaast moet de dorpsverbinder aandacht hebben voor bestaande structuren van buurtschappen en buurtverenigingen en de sociale kansen die zij bieden.
- Krachtenbundeling: Het dorpsteam moet (nog) meer inzetten op het bevorderen van krachtenbundeling door mantelzorgers, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties.
- Signaleren en preventie: Wij vinden dat er vanuit het dorpsteam/sterke lokale teams meer nadruk moet komen op signaleren, preventie en collectieve ondersteuning, om zo zwaardere ondersteuning te voorkomen.
- Uitbreiding capaciteit SLT's: Om meer preventief, collectief en indicatievrij te ondersteunen aan de voorkant hebben we meer capaciteit van de SLT's nodig conform de opgave uit de hervormingsagenda. Dit financieren we door een verschuiving van duurdere 'genezende' zorgkosten naar de voorkant. Daarvoor zullen we de komende jaren eerst incidentele inkomsten slim in moeten zetten op deze transitie om deze ombuiging uiteindelijk vorm te kunnen geven.
- Samenwerking bevorderen: De gemeente moet alert zijn op meerdere organisaties die dezelfde ondersteuning bieden terwijl dit gezamenlijk wellicht beter en toegankelijker kan.
- Bekendheid: Wij willen het dorpsteam nog laagdrempeliger en toegankelijker maken en we gaan meer bekendheid geven aan het dorpsteam en de dorpsverbinders.

Vergrijzing en mantelzorg

- Seniorenverenigingen: We vinden dat seniorenverenigingen waardevol zijn en zullen hen helpen waar nodig. We zien hierbij een duidelijke rol voor de dorpssteams.
- Mantelzorgondersteuning: Het dorpsteam wordt steeds belangrijker bij het ondersteunen van mantelzorgers om mensen krachtig te houden, praktische vragen te beantwoorden en om toe te leiden naar respijtzorg en ondersteuning.
- Mantelzorgcompliment: Het mantelzorgcompliment houden we in stand.
- Zelfredzaamheid: De gemeente moet zelfredzaamheid in zorgvormen inclusief nieuwe initiatieven hiervan in brede zin (bv ANWB Automaatje) blijven ondersteunen of zelf opstarten (bijvoorbeeld voorzorgcirkels).
- Gasterij: We vinden de Gasterij een goed initiatief dat de sociale cohesie voor senioren bevordert en eenzaamheid tegengaat. Samenwerking met het dorpsteam kan dit nog meer versterken als dé plek voor senioren in Baarle.

- Dementievriendelijke Gemeente: We blijven de Dementievriendelijke werkgroep en ook het Alzheimercafe etc. ondersteunen om het bewustzijn over dementie in het normale leven bij iedereen te vergroten. De casemanagers dementie zijn waardevol en moeten aangehaakt zijn bij de ontwikkeling van SLT's.
- Initiatieven: We willen initiatieven ontplooiën in het kader van "bewust ouder worden" ten aanzien van wonen, netwerk, vitaliteit, financiën, etc. waar mogelijk samen met bijvoorbeeld de seniorenvereniging.
- Contacten: We willen de contacten tussen verschillende groepen ouderen intensiveren en promoten om het bereik en impact van deze groepen te versterken.

Verborgene armoede

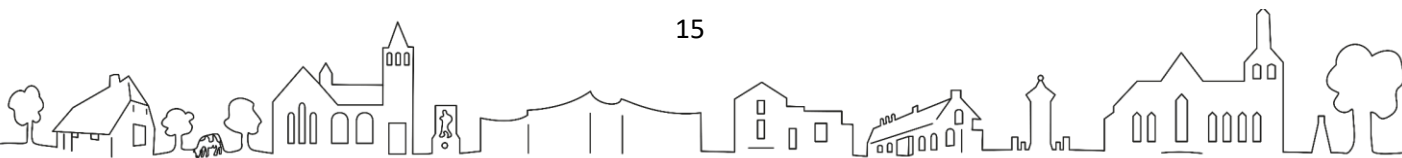
- Actief opsporen: Wij willen verborgen armoede actief opsporen en tegengaan o.a. door betere signalering bij verenigingen, scholen en andere maatschappelijke organisaties.
- Laagdrempelige hulp: De gemeente moet rekening houden met schaamte en laagdrempelig hulp bieden om te voorkomen dat mensen in de officiële schuldhulpverlening komen. Het budgetcafé is een mooi voorbeeld, net als de voorzieningenwijzer. De gemeente moet het bestaan van deze hulpvormen beter bekend maken.
- Informatie: De gemeente moet actiever informeren over de diverse ondersteunende regelingen die er zijn, zoals de bijzondere bijstand, meedoenregeling, Stichting Leergeld en het Jeugdfonds Sport en Cultuur.

Verslavingsproblematiek

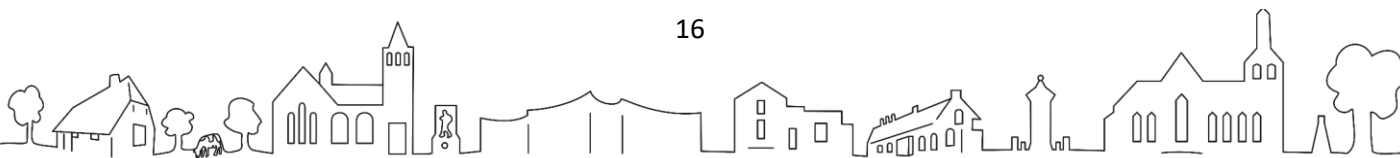
- Drugsgebruik terugdringen: We willen het drugsgebruik onder jongeren terugdringen met een campagne gericht op preventie en meer samenwerking met partners waaronder de GGD.
- Tabak en vapes: We maken ons ook zorgen over het gebruik van tabak en met name vapes en willen dat de gemeente dit actiever probeert te ontmoedigen. De sportparken moeten allemaal rookvrij worden.

Inclusie en integratie

- Discriminatie: De gemeente moet zich regelmatig en bij aanleiding duidelijk uitspreken tegen alle vormen en uitingen van discriminatie, racisme en haatzaaien, ook op social media.
- Toegang voorzieningen: We proberen alle publieke en maatschappelijke voorzieningen in onze gemeente toegankelijk te maken en houden voor iedereen, ook voor mensen met een lichamelijke beperking.
- LHBTQIA+: Circa 18% van de Nederlanders identificeert zich binnen deze doelgroep, ook in Baarle. We steunen onze jongeren en inwoners en maken het thema bespreekbaar. Het dorpssteam kan LHBTQIA+ inwoners helpen o.a. door zijn warme contacten met COC.
- Digitale vaardigheden: Bij haar dienstverlening moet de gemeente meer rekening gaan houden met mensen die niet of onvoldoende digitaal vaardig zijn. Het InformatiePunt Digitale overheid bij de bibliotheek moet nog beter bekend en zichtbaar worden net zoals de aanwezige trainingen in digitale vaardigheden via het Taalhuis.
- Integratie: De gemeente moet de integratie van nieuwe Nederlanders/Baarlénaren (statushouders) en arbeidsmigranten (ingeschreven in BRP) actief bevorderen en ondersteunen. Zowel de formele inburgering als de sociaal maatschappelijke inburgering. Mogelijkheden zoals maatjes projecten met een nieuw gezin moeten actiever ingezet worden.
- Samenwerking: De gemeente moet verkennen of ze samenwerking en (kennis)uitwisseling op het vlak van nieuwkomers kan stimuleren (bijvoorbeeld tussen verenigingen).

- Zwemles: We willen zwemles voor kinderen van nieuwkomers stimuleren om de kans op fatale ongelukken te voorkomen, door ieder gezin persoonlijk te attenderen op het Jeugdfonds voor Sport & Cultuur waarmee zwemles toegankelijk en betaalbaar wordt.
- Dorpsverbinder en dorpsteam: Het bevorderen van de integratie van nieuwe Baarlenaren moet een integrale taak zijn van het brede dorpssteam. Naast de officiële maatschappelijke begeleiding (Refugee team), moeten ook de dorpsverbinder, jongerenwerker, jeugdprofessional en maatschappelijk werk meteen aanhaken, zeker als de formele inburgeringstrajecten zijn beëindigd.

Meedoen en dienstverlening

We staan voor grote uitdagingen in onze gemeente. Tegelijkertijd zijn burgers mondiger geworden en vergroten sociale media ontevredenheid uit. Daardoor wordt het creëren van breed draagvlak steeds belangrijker. De VPB wil dat inspraak serieus wordt genomen en dat de gemeentelijke dienstverlening professioneel vorm krijgt.

Participatie

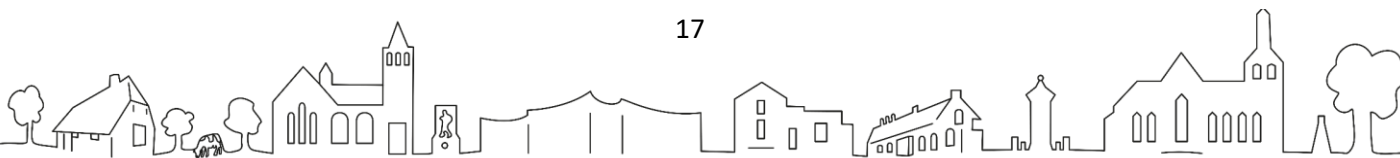
- Inspraak: Voor de VPB is participatie zeer belangrijk om draagvlak te creëren en de kennis en wensen van inwoners serieus te nemen. De gemeente heeft dit recent vastgelegd in de Visie op Participatie. De komende raadsperiode moeten we deze uitwerken en implementeren bijvoorbeeld met een verordening, maar ook met een praktische leidraad, toolkit en scholing voor ambtenaren. Speerpunten voor de VPB bij uitvoering zijn:
 - Tijdig starten met participatie en proactief terugkoppelen wat de uitkomsten zijn en wat ermee gedaan wordt.
 - Duidelijk zijn over wat burgers en andere deelnemers mogen verwachten, op welk deel participatie mogelijk is en waar niet.
 - Niet alleen op digitale middelen vertrouwen om belanghebbenden te bereiken en te betrekken met specifiek aandacht voor groepen die we vaak missen bij participatie.
- ASD+: De gemeente moet de Adviesraad Sociaal Domein tijdig betrekken en serieus nemen. Het uitnodigen bij raadsinformatiebijeenkomsten vinden wij een positieve ontwikkeling waardoor meer kennisuitwisseling en kruisbestuiving met commissie- en raadsleden ontstaat.
- Ervaringen inzetten: De gemeente moet bij beleid over mensen, de doelgroep zelf proberen te betrekken. Dus input ophalen bij mensen met ervaringskennis en ervaringsdeskundigen zoals cliënten, of mensen die zorg of ondersteuning hebben gehad.
- Nieuwe vormen: We moeten open staan voor nieuwe vormen van participatie zoals een burgerraadpleging, “the right to challenge”, en het Burgerpanel.

Communicatie

- Taalgebruik: De gemeente moet heldere taal gebruiken, jargon vermijden en onnodig moeilijke formuleringen vermijden in alle communicatie (niveau B1).
- Transparant: De gemeente moet open en duidelijk communiceren via alle kanalen, in het bijzonder social media. Vage formuleringen vermijden en zo veel mogelijk concreet maken.
- Vernieuwing: De gemeente moet regelmatig nieuwe communicatiekanalen verkennen en bij meerwaarde structureel inzetten om specifieke doelgroepen zoals jongeren te bereiken.
- Social media: De gemeente moet wat social media betreft meebewegen met de maatschappij. Andere platforms verkennen en gebruiken om alle doelgroepen te bereiken.
- Website: De website van de gemeente moet regelmatig worden geoptimaliseerd om het gebruiksgemak (mobile first) en de (digitale) dienstverlening te verbeteren. Bestaande hulpmiddelen zoals “Steffi” de online hulp bij digitale overheid moeten gepromoot worden.
- BijzonderBaarle: Het gebruik en bereik van www.bijzonderbaarle.nl moet onderzocht worden en zo nodig heroverwogen of verbeterd worden.
- Grensoverschrijdende dossiers: Bij zaken die over de grens heen spelen, moet de gemeente de communicatie goed afstemmen met Baarle-Hertog voor een eenduidige boodschap.

Laaggeletterdheid en digibetisme

- Inclusie: De gemeente moet voor specifieke doelgroepen en regelingen rekening houden met laaggeletterdheid in haar taalgebruik en communicatiemiddelen.

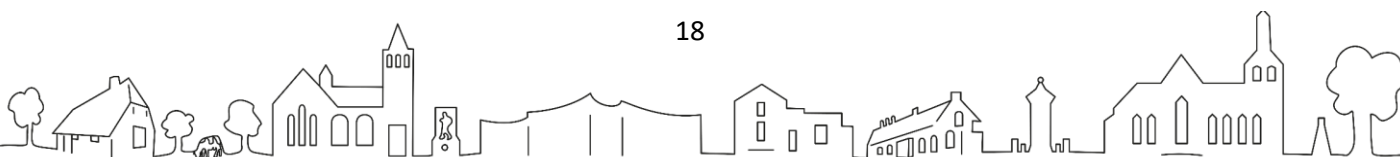
- Digibeten: Conform het gelijkheidsbeginsel, moet de gemeente bereik- en benaderbaar zijn in een niet-digitale vorm en de tijd en moeite nemen om mensen die niet of minder digitaal vaardig zijn te bedienen. Bij de vormgeving van de toekomstige bestuurszetel en de netwerkplekken van de SLT's moet goed nagedacht worden over fysieke dienstverlening.
- Digiwijs: De gemeente moet samen met maatschappelijke partners mensen ondersteunen die moeite hebben met digitale dienstverlening. Bijvoorbeeld met trainingen via het Taalhuis, Informatiepunt Digitale Overheid en hulp op locatie zoals in de vorm van een vrijwilliger als digicoach.
- Taalhuis: De gemeente moet de samenwerking voortzetten met Theek5 gericht op het aanpakken van beperkte basisvaardigheden op het gebied van taal, rekenen en digitale vaardigheden. Deze mogelijkheden moet de gemeente beter promoten, bijvoorbeeld onder verenigingen en via het onderwijs.

Dienstverlening

- Baliefunctie: De gemeente moet blijven voorzien in een mogelijkheid om fysieke afspraken te maken voor bijvoorbeeld het aanvragen van een paspoort, rijbewijs, zorgondersteuning, of voor overleg over een bouwvergunning.
- Digitalisering: Waar mogelijk en wenselijk, moet de digitale dienstverlening worden uitgebreid en verbeterd, met oog voor hulp aan mensen die niet digitaal vaardig zijn.
- AI: De gemeente moet de eerste stappen zetten om met AI kostenbesparingen te realiseren, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit en afhankelijk te worden van partijen buiten de EU.
- Handelen naar visie: De gemeente en haar ABG-ambtenaren moeten handelen conform de Visie op Dienstverlening. Dit mag/moet wat de VPB betreft een beoordelingscriterium zijn.

Grensarbeid en nieuwkomers

- Grensinfopunt: We blijven informatie over grensoverschrijdend werken, wonen en studeren toegankelijker maken door een Grensinfopunt te faciliteren in het gemeentehuis.
- Financiering grensinfopunt: Gezien de regionale functie van het grensinfopunt, vindt de VPB dat deze met externe middelen gefinancierd moet worden.
- Nieuwe Nederlanders: De gemeente moet de sociale integratie van statushouders, arbeidsmigranten en andere nieuwe Nederlanders actiever ondersteunen, ook bijvoorbeeld via verenigingen.

Bestuur

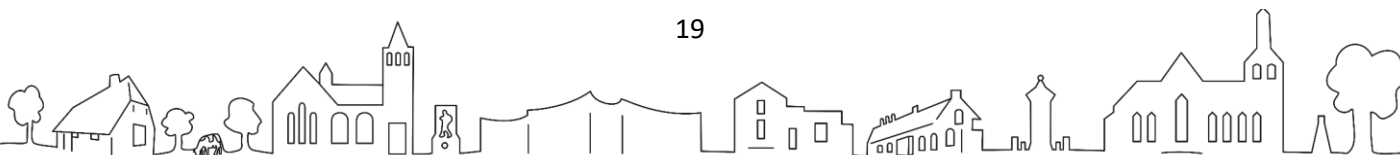
Als kleinste gemeente van Brabant die ook nog eens vervlochten is met een buitenlandse zuster gemeente, is bestuurlijke samenwerking voor Baarle-Nassau van cruciaal belang. De VPB wil dat we lokaal, regionaal, provinciaal, nationaal en internationaal samenwerken om ervoor te zorgen dat Baarle-Nassau, Ulicoten en Castelné leefbaar en levendig blijven. Bestuurlijke zelfstandigheid is daarbij geen doel op zich. We moeten alert zijn en indien nodig tijdig voorsorteren als we zelf aan het stuur van onze bestuurlijke toekomst willen blijven zitten.

Samenwerken en zelfstandigheid

- ABG: De VPB vindt dat voor ons als kleinste gemeente van Noord-Brabant de ambtelijke samenwerking met Alphen-Chaam en Gilze-Rijen noodzakelijk is voor onze zelfstandigheid en het borgen van zowel de breedte als de kwaliteit van de dienstverlening.
- Huisvesting ABG: Centrale huisvesting van de ABG-organisatie staat voor de VPB niet ter discussie en hoort bij het streven een aantrekkelijke en betrouwbare werkgever te zijn.
- Professionalisering ABG: De ABG-directie moet inzetten op het verbeteren van de eigen professionaliteit, efficiëntie en communicatie, en de afhankelijkheid van externe inhuur verminderen.
- Verdeelsleutel: De verdeling van de kosten tussen de ABG-partners moet conform afspraken worden aangepast nadat de nieuwe huisvesting is betrokken. Betalen en genieten moet zoals afgesproken worden geëvalueerd en zo nodig worden aangepast aan een beter model voor sturing en afrekenen.
- Regionaal: De gemeente moet voor specifieke zaken zoals wonen, arbeidsmarkt en jeugdzorg actief participeren in gemeenschappelijke regelingen zoals Hart van Brabant en Baronie. Daarbij moet op natuurlijke momenten steeds gekeken worden of synchroniseren in ABG-verband verstandig is of dat de strategische afweging van regiokeuze zwaarder weegt.
- Optimalisatie: De VPB wil graag dat de deelname in meerdere regionale verbanden geoptimaliseerd wordt met specifiek aandacht voor ontdebelling van beleidsterreinen.
- Toekomstvisie: Zelfstandig bestuur is geen doel op zich voor de VPB. We moeten de houdbaarheid hiervan en mogelijke toekomstscenario's opnieuw beoordelen, bijvoorbeeld bij het opstellen van een nieuwe toekomstvisie.
- Financiën: De VPB wil bij mogelijke toekomstige financieringstekorten in principe niet verder bezuinigen op onze sociale, sport- en culturele voorzieningen. Wanneer hun maatschappelijke bijdrage en sociale functie door bezuinigingen verloren dreigt te gaan, moeten we ofwel de lasten verhogen binnen redelijke grenzen, ofwel onze bestuurlijke toekomst als zelfstandige gemeente heroverwegen.

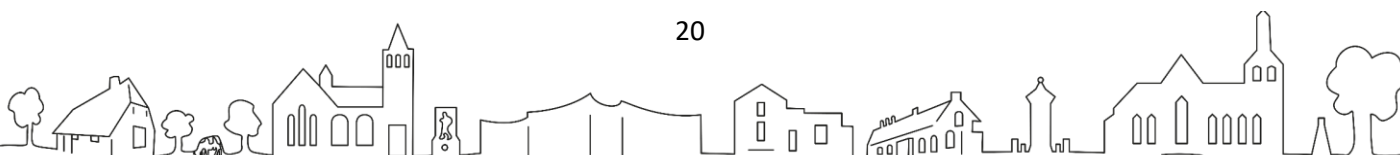
België

- Baarle-Hertog: De samenwerking met de gemeente Baarle-Hertog is waardevol en moet respectvol, zorgvuldig en met regelmatig overleg vorm worden gegeven.
- Verdeelsleutel: De gemeente Baarle-Nassau moet regelmatig de verdeelsleutels voor de gemeenschappelijke beleidsterreinen heroverwegen en bespreken met Baarle-Hertog.
- Enclavecommissie en -raad: De VPB vindt dat de Enclaveraad serieus moet worden genomen. Voorstellen moeten tijdig ter besluitvorming voorgelegd worden. De enclavecommissie zou wat de VPB betreft meer een inhoudelijke, opiniërende en informerende vergadering moeten worden in plaats van de agendacommissie die het nu is.
- BGTS: De VPB wil meer bevoegdheden overdragen aan de BGTS, de rechtspersoon voor terreinen waarop we samenwerken met Baarle-Hertog. Bijvoorbeeld sport en cultuur.
- Cultuurcentrum: De VPB vindt dat bestuur en directie van het Cultuurcentrum zelfstandig, onbevangen en onafhankelijk van de beide gemeenten moeten kunnen opereren. Dit vereist

goede inrichting en na de verhuizing wellicht nog extra ondersteuning om de nieuwe samenwerking en exploitatie goed toekomstgericht vorm te geven samen met verenigingen en partners.

- Openbare ruimte: We moeten de inrichting/aanzicht van de openbare ruimte, met name het centrum, beter afstemmen met Baarle-Hertog, bijvoorbeeld het aantal winkelpanden.
- Omliggende gemeenten: Baarle-Nassau moet ook regelmatig grensoverschrijdende aangelegenheden bespreken met de gemeenten Hoogstraten, Merksplas, Ravels en Turnhout.
- Euro-ambtenaar: De VPB vindt dat deze functie belangrijk, maar tegelijkertijd mag de goede samenwerking met Baarle-Hertog niet afhankelijk zijn van een specifieke persoon. Deze samenwerking, kennis en belangen moet beter geborgd worden in de hele ABG-organisatie in alle beleidsdomeinen.

Jeugd en jongeren

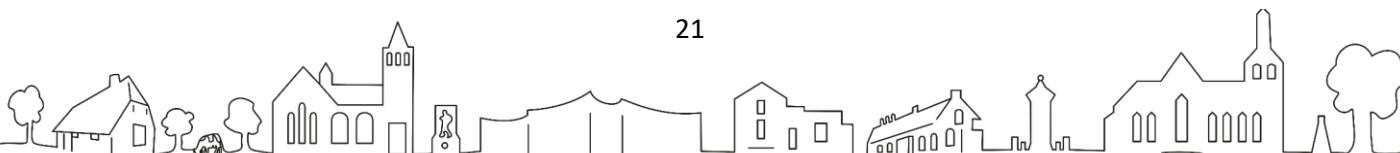
De jeugd heeft de toekomst. Helaas vergrijst Baarle-Nassau erg hard. Ons voortbestaan als bruisende gemeente staat daardoor op de lange termijn onder druk. De VPB wil beleid maken dat ervoor zorgt dat kinderen en jongeren gezien en waar nodig ondersteund worden, zodat onze gemeente vooruit kan kijken naar een leefbare en levendige toekomst.

Spelen en leren

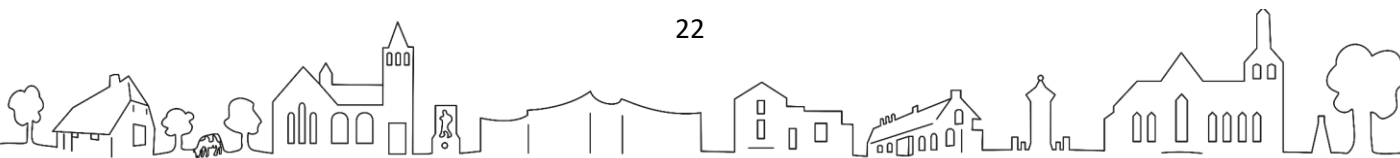
- Peuteropvang voor iedereen: We houden peuteropvang toegankelijk voor alle kinderen vanaf 2,5 jaar en hebben voldoende plaatsen voor kinderen die Voorschoolse Educatie nodig hebben. Ouders in eenverdiener-huishoudens die niet in aanmerking komen voor kinderopvangtoeslag blijven we ondersteunen.
- Passend onderwijs: Ieder kind verdient onderwijs dat bij hem of haar past. Om dit mogelijk te maken zetten we door op inclusiever onderwijs en opvang, en maken meer verbinding met jeugdzorg. We bekijken of hier integralere samenwerking mogelijk is zodat minder kinderen naar het speciaal onderwijs hoeven te gaan.
- Leerlingenvervoer: De gemeente zorgt voor betrouwbaar leerlingenvervoer en tijdige communicatie naar ouders over wijzigingen in het aanbod of onderbreking van diensten.
- Belgische scholen: We wachten de nieuwe wet op kinderopvang met spanning af. Tot die tijd blijven we voorlichting geven over het Nederlands basisonderwijs aan onze inwoners zodat ouders een weloverwogen schoolkeuze kunnen maken.
- Cultuur en creativiteit: We blijven het aanbod en de toegang tot cultuur voor scholen en leerlingen ondersteunen, bijvoorbeeld door het continueren van cultuureducatie. We willen meer samenwerking met partners zoals het CCB en de Academie voor Muziek en Woord.
- Speeltuinen: We investeren in bestaande speeltuinen met beweegvriendelijke, natuurlijke elementen en materialen en vergroenen bestaande speelplekken.

Jongeren betrokkenheid en gezondheid

- Jongerenwerker: De VPB wil graag een structurele uitbreiding van het aantal uren van de jongerenwerker, zodat jongeren zich gezien voelen, preventief lichte hulpverlening geboden kan worden en eventuele overlast vermindert. Dit kan bijdragen aan besparingen op duurdere jeugdzorg.
- Doorontwikkeling: De jongerenaanjager moet jongerenparticipatie vormgeven en zich doorontwikkelen naar dé intermediair voor jongeren tussen beleid en uitvoering. Deze moet de sociale basis met en voor jongeren verbinden en versterken, samen met bestaande verenigingen, jongerenwerk, buurtsportcoaches en cultuurcoach, maar ook bij trajecten rondom dorpssteam, jeugdzorg, fysieke leefomgeving, etc.
- Nieuw Cultuurcentrum: De VPB wil dat er in het nieuwe Cultuurcentrum activiteiten en een ontmoetingsmogelijkheid voor jongeren van 14 tot 18 jaar oud worden gecreëerd, waar mogelijk samen met bestaande verenigingen. Het nieuwe CCB moet volgens de VPB een echt thuis worden voor de jeugd.
- Social media: De gemeente moet actief jongeren bereiken door te communiceren via specifieke platforms zoals Snapchat.
- Mentale gezondheid: De VPB wil graag dat de gemeente de mentale gezondheid van jongeren de nodige aandacht geeft en bevordert ook samen met het onderwijsveld.
- Kwalificatie arbeidsmarkt: Wat de VPB betreft, moet de gemeente jongeren meer ondersteuning bieden om zich beter te kwalificeren voor de arbeidsmarkt en anders te begeleiden naar leer-werk trajecten of maatwerktrajecten in aansluiting op de nieuwe wet van School naar Duurzaam werk.

- De La Salle: De gemeente blijft intensief samenwerken met De La Salle op het snijvlak van passend onderwijs, jeugdzorg, gezondheid en activiteiten voor jongeren.
- Openbare ruimte: De openbare ruimte moet aantrekkelijker zijn voor jongeren. Speeltuinen zijn nu veelal voor kleinere kinderen. Denk voor jongeren aan een Multi-court veld, het opknappen van de Dassenburcht qua skatepark, een chillplek, etc.
- Jongeren en politiek: Het spel democracy vinden wij een mooie en brede manier om jongeren op de basisschool kennis te laten maken met politiek. Ook voor de middelbare scholieren willen we graag meer verbinding met de lokale politiek en onderwijs. Bijvoorbeeld door een bezoek en uitleg met een leerjaar en de gemeenteraad.

Leefbaar en levendig

Baarle-Nassau heeft een regionale functie wat betreft winkels en andere voorzieningen. Ulicoten heeft een sterke gemeenschap waar mensen samen evenementen organiseren om het dorp levendig te houden. In Castelné sluit je je wandeling door unieke natuurgebieden af met een no-nonsense lunch in authentieke setting. Er is nog veel mee wat onze gemeente bruisend maakt en dat moeten we koesteren en behouden.

Winkels en weekmarkt

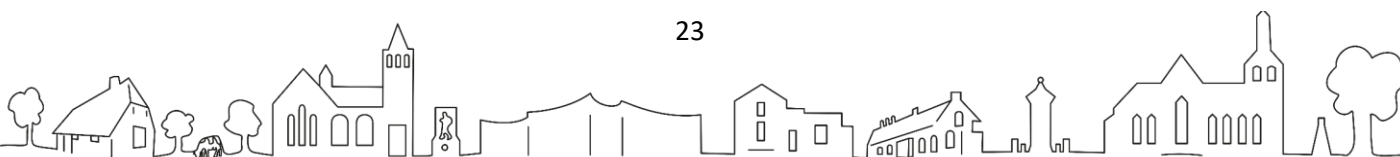
- Voorzieningsniveau: De gemeente moet voorwaarden scheppen die het brede winkelaanbod in het centrum van onze gemeente bevorderen.
- Weekendwinkels: De VPB is geen voorstander van winkels die alleen in de weekenden open zijn, kaders daarvoor willen we vastleggen in een visie op detailhandel, horeca en diensten in het centrumgebied.
- Weekmarkt: De VPB vindt dat de wekelijkse markt moet blijven en waar mogelijk en redelijk moet de gemeente deze ondersteunen.
- Overlast winkels Hertog: De gemeente moet samen met Baarle-Hertog creatieve oplossingen zoeken om de overlast door de verkoop van vuurwerk, benzine en tabak in te dammen.

Centrum

- Uitstraling: De VPB wil de uitstraling van het centrum aanzienlijk verbeteren zodat we een aantrekkelijker straatbeeld krijgen dat in lijn is met onze toeristische functie. Hiervoor denken we aan kaders rondom beeld-kwaliteit in het centrumgebied.
- Masterplan Centrum: De VPB wil dat we ondanks de budgettaire uitdagingen het Masterplan Centrum zo snel mogelijk (gefaseerd) en samen met Baarle-Hertog uitvoeren.
- Leegstand: Samen met Baarle-Hertog moet gekeken worden hoe leegstand en verloedering van winkelpanden en bijgevolg het straatbeeld voorkomen kan worden. Denk bijvoorbeeld aan het concentreren van het winkel- en horeca gebied.
- Aanvullende ambitie: Zoals eerder aangegeven, wil de VPB een ambitieuzer plan voor autoluwe herontwikkeling en opwaardering van het brede centrum, met name rond het St. Annaplein en Singel.
- Ontsluiting nieuwe CCB: De toegang naar het nieuwe Cultuurcentrum en de Loswal gezien vanuit het centrum moet veilig en aantrekkelijk worden.

Recreatie en toerisme

- Uitstraling vakantieparken: De VPB vindt dat de gemeente verrommeling en verloedering van onze vakantieparken waar mogelijk binnen haar instrumenten tegen moet gaan. Ook het tegengaan van ondermijnende criminaliteit op de parken verdient extra aandacht.
- Verduurzaming: Elke herontwikkeling van bestaande vakantieparken moet met respect voor de natuur plaatsvinden en mag niet ten koste gaan van bestaande natuur of moet voorzien in meer dan ruime natuurcompensatie.
- Permanente bewoning: De VPB is in principe geen voorstander van het legaliseren van permanente bewoning van vakantiehuizen, maar volgt hierin het landelijk wettelijk kader. In elk geval zijn er voor de VPB een aantal voorwaarden: alleen als ze toeristisch niet te revitaliseren zijn; één park, één oplossing; financiering volledig door het park zelf (geen gemeenschapsgeld); aantoonbare reductie op handhaving; het mag niet ten koste gaan van woningbouwaantallen voor de gemeente; extra kosten voor het sociaal domein worden gecompenseerd (door het Rijk); er moet natuurcompensatie plaatsvinden.

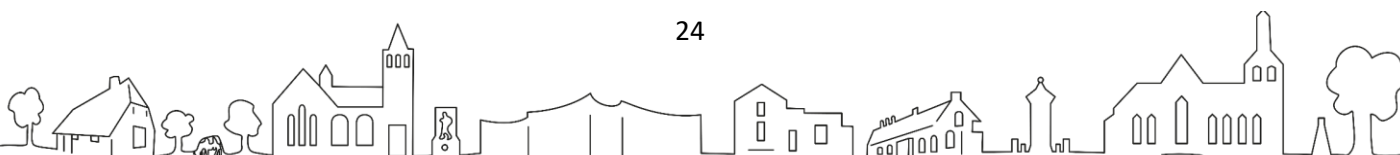
- Natuurrecreatie: De VPB wil geen vercommercialisering van onze natuurgebieden en vindt dat de gemeente dit met partners als Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten actief moet tegengaan.
- Goordonk/visvijver: Het bosgebied Goordonk en rondom de visvijver moet kwalitatief verbeterd worden met meer mogelijkheden voor wandelen en recreatie, bijv. een hondenlosloopegebied.
- Bels Lijntje: De VPB wil de ecologische verbindingfunctie van het Bels Lijntje handhaven of verbeteren en op geschikte locaties willen wij rustpunten en laadpunten voor elektrische fietsen plaatsen.
- Stank: Elke vorm van stankoverlast, bijvoorbeeld van veehouderij en industrie, moet zo veel mogelijk worden beperkt en actief gehandhaafd worden.

Sport

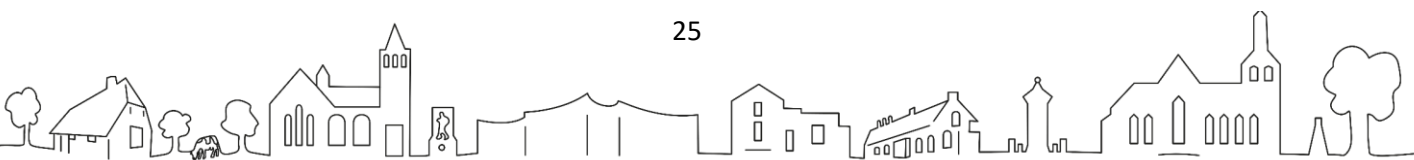
- Sportakkoord: Wij willen bewegen stimuleren, bijvoorbeeld door de inzet van buurtsportcoaches en uitvoering geven aan de afspraken in het Sportakkoord.
- Sportaccommodaties: We vinden dat de sportaccommodaties die we ondersteunen in overeenstemming moeten zijn met de reële behoefte in de gemeenschap. Deze basis voorzieningen moeten we goed op orde houden.
- BGTS: De VPB wil onderzoeken of het zinvol en wenselijk is om op het vlak van sportbeleid en -faciliteiten op te trekken met Baarle-Hertog en deze zaken onder te brengen in de BGTS.
- Samenwerking bevorderen: De gemeente moet de verschillende sportverenigingen blijven aanmoedigen om de krachten te bundelen en (grensoverschrijdend) samen te werken, zoals nu met het Sportakkoord langzaam vorm krijgt.
- Kansarme gezinnen: De gemeente moet gezinnen ondersteunen die moeite hebben om sportactiviteiten voor hun kinderen te betalen. De gemeente moet het Jeugdfonds Sport en Cultuur beter bekend maken bij alle verenigingen. De meedoenregeling moeten we eveneens handhaven.

Cultuur en Erfgoed

- Scholen: We willen dat de gemeente scholen actief aanspoort om kennismaking met erfgoed, andere culturen en burgerschapszin te promoten.
- Aanbod: De VPB is trots dat onze gemeente een breed cultuuraanbod met voor elk wat wils heeft. De gemeente moet instandhouding hiervan waar mogelijk ondersteunen.
- Jongeren: We willen het cultuuraanbod voor jongeren verbeteren. De gemeente moet in gesprek met jongeren om hun behoefte in kaart te brengen en te kijken wat mogelijk is. De pilot met de cultuurcoach biedt mogelijk inzicht in de kansen en resultaten.
- Cultuurhistorie: De Cultuurhistorische Waardenkaart is volgens de VPB een belangrijke nulmeting en uitgangspunt voor behoud van cultuurhistorische objecten en landschappen.
- Programma Erfgoed: In 2026 start de opzet van een programma erfgoed. Wat de VPB betreft worden er meer gemeentelijke monumenten en/of beschermde gebieden aangewezen. Er is teveel gesloopt in het verleden.
- Kunstofonds: We willen kunst in de openbare ruimte stimuleren. Het kunstfonds heeft nu genoeg geld in kas en we hopen snel weer projecten te zien. Het kunstfonds mag niet worden ingezet voor andere zaken noch worden herbestemd.
- Omgeving Cultuurcentrum: We sporen de gemeente Baarle-Hertog aan om de “achtertuin” van het nieuwe cultuurcentrum zo snel als redelijkerwijze mogelijk is in te richten als een openbaar toegankelijk en groen multifunctioneel park.
- Het oude cultuurcentrum: Waardevolle beeldbepalende delen van het oude cultuurcentrum (deel klooster en bomen in de tuin) moeten bij herontwikkeling behouden blijven. Onze voorkeur voor herbestemming van het gebouw en terrein gaat naar betaalbare

woningen/appartementen, eventueel aangevuld met ruimten voor kleine ondernemers, start-ups of atelierruimten op de begane grond.

Economie, toerisme en financiën

De VPB wil een betrouwbare gemeente voor ondernemers met bedrijvigheid die past bij ons karakter. Wat toerisme betreft moeten we concrete stappen gaan zetten voor de nodige kwaliteitsimpuls om het hoogwaardigere verblijfstoerisme vorm te gaan geven. Onze financiële situatie blijft precair door de ontoereikende middelen die Den Haag ons toekent. De VPB kiest hierin duidelijk voor de betaalbaarheid voor onze inwoners van de gemeentelijke dienstverlening.

Ondernemen

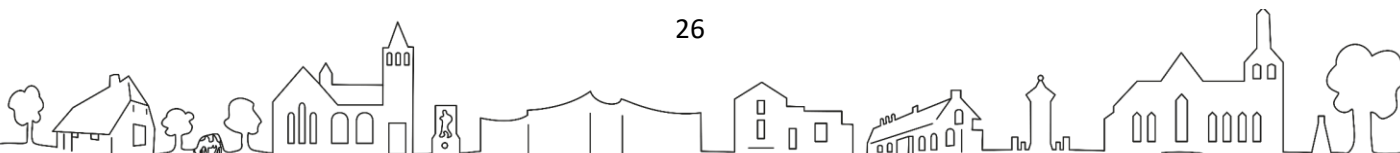
- Kleine ondernemers: Er moet in plannen en visies meer ruimte worden gemaakt voor kleinschalige, lokale en startende ondernemingen.
- Dienstverlening bedrijven: De gemeente moet zichtbaar en bereikbaar zijn voor lokale ondernemers en hen waar mogelijk ondersteunen met het bespoedigen van procedures.
- Gelijkheidsbeginsel: De gemeente moet in principe alle vormen van bedrijvigheid gelijk behandelen, maar verwelkomt en stimuleert bedrijven die duurzaam en sociaal maatschappelijk verantwoord ondernemen, en/of een bijdrage leveren aan de economie van de toekomst. De VPB wil geen nieuwe intensieve veehouderijen of andere ondernemingen met een negatieve impact op het milieu, biodiversiteit, onze leefomgeving en de volksgezondheid.
- Duurzaamheid: De gemeente moet een partner zijn voor ondernemers die zich inzetten voor duurzame en sociale doelen.
- Verdovende middelen: De VPB is tegen de vestiging van winkels en andere ondernemingen (coffeeshops) die verdovende middelen verkopen of daaraan gelieerde producten.
- Kapel van Nijhoven: De VPB vindt dat de cultuurhistorische waarde en rust van de Kapel van Nijhoven gewaarborgd moeten zijn bij eventuele nieuwe bedrijfsgebouwen in de nabijheid. De landschappelijk inpassing moet kwalitatief goed worden uitgevoerd.
- Ondermijning: De gemeente moet alert zijn op criminele investeringen, witwaspraktijken en andere vormen van ondermijning en hiertegen alle (bestuurlijke) instrumenten inzetten.
- Bewustwording criminaliteit: De gemeente moet een maatschappelijk debat op gang brengen over mest- en afvalfraude en daaraan gerelateerde misdaad om het bewustzijn hierover te veranderen en het weggijken in onze gemeente te verminderen.

Toerisme

- VisitBaarle: Door onze enclavesituatie trekken we veel internationale toeristen. De werking en missie van Visit Baarle moet dit ondersteunen, vooral voor kwalitatieve verblijfstoeristen.
- Promotie: Het bevorderen van toerisme moet samen met alle partners in de regio (Breda, Tilburg, Turnhout) gebeuren om verbeteringen te realiseren en dubbelingen te voorkomen.
- Groene omgeving: De natuurwaarde van ons landschap moet waar mogelijk versterkt worden om ons buitengebied aantrekkelijker te maken voor wandelen en fietsen.
- Centrumbeeld: Zoals eerder aangegeven wil de VPB dat het centrum een flinke kwaliteitsimpuls krijgt die hoogwaardig (verblijfs)toerisme stimuleert.

Financiën

- Betaalbaarheid: De taak van de gemeente is dienstverlening aan haar inwoners, het zorgen voor voorzieningen en het vormgeven van de gemeente en samenleving zoals we dat met elkaar afgesproken hebben. Dat moet voor iedereen betaalbaar zijn en blijven.
- Bestaansrecht: Indien onze gemeente haar taken niet op aanvaardbaar niveau tegen acceptabele kosten uit kan voeren, dan staat wat de VPB betreft haar zelfstandig bestaansrecht ter discussie.

- Samenwerking ABG: Zelfstandig alle gemeentetaken uitvoeren vereist een grote bestuurskracht en ambtelijke kwaliteit die we door de ABG-samenwerking zoveel mogelijk op peil en betaalbaar houden.
- Verdeelsleutels: De samenwerking met Baarle-Hertog dient gestoeld te zijn op goede afspraken en reële kostenverdeelsleutels.
- Versoberen: We gaan in 2026 al veel bezuinigen en mogelijk moet daar nog een schepje bovenop voor de jaren erna. De VPB wil echter niet dat we tegen elke prijs onze zelfstandigheid bewaren als verder versoberen ten koste gaat van ons verenigingsleven, sociale voorzieningen, sport en cultuur.
- Toeristenbelasting: De VPB kiest liever voor een hogere belasting op overnachtingen en andere toeristische activiteiten dan een lastenverzwaring voor onze eigen inwoners.
- Draagkracht: Tenzij de nieuwe regering bijspringt, dreigen er volgens de prognoses weer financiële tekorten voor 2027 en 2028. De gemeente moet om de tekorten op te lossen eerst kijken naar de sterkste schouders.
- Lobby: De gemeente moet regelmatig samen met andere gemeenten de Rijksoverheid lobbyen (via VNG) om alle taken die we van het Rijk moeten uitvoeren bekostigd te krijgen.
- Kosten van beleid: Het college van B en W moet kritischer zijn over de benodigde budgetten voor de ontwikkeling van beleid en de gevraagde budgetten voortaan onderbouwen.
- Bezuinigingsopties: Wanneer er bezuinigd moet worden, moet het sociaal domein inclusief cultuur en sport wat ons betreft buiten schot blijven. Hier is al meer dan genoeg versoerd. Andere beleidsterreinen moeten eerst uitputtend verkend worden. Daarnaast is een stijging van de lasten voor ons een reële mogelijkheid. We zitten ondanks eerdere verhogingen nog steeds op of onder het landelijk gemiddelde van gemeentelijke lasten. Om het hoge voorzieningenniveau te behouden, mogen we daarvoor van inwoners een bijdrage vragen.
- Algemene reserve: We willen de risico's van de ontwikkeling van onze Algemene Reserve op langere termijn in beeld brengen om te zorgen dat we niet verrast worden, anderzijds hoeven we daarin ook niet te veilig en conservatief te zijn. We willen daarom de systematiek van risico's en de "weerstandratio" ter bespreking hebben.

